

Dialogkort vg2

Kapittel 14 Å utforske språk

Spørsmål

På hvilken måte kan språk være en del av identiteten vår?

Svar

Språket forteller hvor vi kommer fra (dialekter m.m.), og kan ofte røpe hva som er viktig for oss, f.eks. gjennom hvilke ord vi bruker (f.eks. banning), og hvordan vi formulerer oss (krast eller forsiktig). Dersom man legger om språket sitt, vil omgivelsene reagere på det.

Dialogkort vg2

Kapittel 14 Å utforske språk

Spørsmål

Nevn noen eksempler på hva vi kan fokusere på i språkutforskning.

Svar

Vi kan studere språket som system og språket som samfunnsfenomen.

- Å studere språket som **system** handler om å studere grammatikk, f.eks. bøyingsformer og uttale. Et eksempel på dette kan være å studere (den språklige) forskjellen mellom nynorsk og bokmål.
- Når vi studerer språket som **samfunnsfenomen**, fokuserer vi på hvordan språket brukes, og den sosiale sammenhengen som språkbruken står i. Et eksempel på dette kan være hvordan folk bruker dialekt i sosiale medier.

intertekst

Dialogkort vg2

Kapittel 14 Å utforske språk

Spørsmål

Hvilke redskaper trenger vi når vi skal utforske språk?

Svar

- gode grammatikkunnskaper
- kunnskaper om historie og samfunn (Dersom vi skal studere Ivar Aasens språk, vil det være nyttig både med grammatikkunnskaper og kunnskap om hans samtid (union med Sverige, arven fra Danmark, nasjonsbygging m.m.).)

Dialogkort vg2

Kapittel 14 Å utforske språk

Spørsmål

Hva menes med «språk som samfunnsfenomen»? Gi eksempler.

Svar

Språket har en **social** funksjon i samfunnet, og det står i en historisk kontekst. Når vi studerer hvordan språket brukes, når vi f.eks. undersøker kjønnsforskjeller i språkbruken, ser vi ikke bare på det språklige, men også på den utenomspråklige faktoren kjønn, hvilke normer som gjelder for språkbruk, osv.

intertekst

Dialogkort vg2

Kapittel 14 Å utforske språk

Spørsmål

Hva menes med «språk som system»? Gi eksempler.

Svar

- Grammatikk, altså hvordan språket er bygd opp.
- Språket består av setninger, ord, bøyinger og lyder. Alle disse fire delene av språket har sine regler som altså utgjør grammatikken. Slik kan vi avgjøre om en setning er korrekt eller ikke, om man bruker ordet korrekt, om man bøyer ordet korrekt, og om man uttaler det korrekt.

Dialogkort vg2

Kapittel 14 Å utforske språk

Spørsmål

Hvordan jobber vi fram en problemstilling?

Svar

Å jobbe fram en problemstilling skjer gjennom tre til tre faser:

1. Først finner man et tema.
2. Deretter avgrenser man temaet.
3. Så formulerer man et spørsmål (det man lurer på og vil finne ut). Om man vil, kan man formulere det man vil finne ut, uten å bruke spørsmål (fase 4).

intertekst

Dialogkort vg2

Kapittel 14 Å utforske språk

Spørsmål

Gi et eksempel på et språklig utforskingsspørsmål som både er historisk og knyttet til språkbruk i samfunnet.

Svar

«Hvilken betydning hadde Foreldreaksjonen mot samnorsk for språkhistorien på 1900-tallet?» ev. «Foreldreaksjonen mot samnorsks betydning for språkhistorien på 1900-tallet»

Dialogkort vg2

Kapittel 14 Å utforske språk

Spørsmål

Hvordan avgjør du hvilken kilde og metode du bør bruke?

Svar

Valget av kilde og metode kommer an på mye, men først og fremst på problemstillingen. En annen viktig faktor er hvor mye tid man har: Man må vurdere hvor mange informanter / hvor store kilder man har tid til å håndtere. De ulike metodene har ulike fordeler og ulemper. Observasjon gir gode data, men tar lang tid. Spørreskjema tar kort tid, men gir dårligere data. Når folk skal beskrive sitt eget språk, kan det hende de ikke er helt ærlige, eller at de ikke er bevisste på hvordan de snakker.

intertekst